نمایشگاه «مشروطه به روایت تصویر»

موزه عکسخانه شهر به مناسبت صدوبیستمین سالگرد جنبش مشروطه، نمایشگاهی باعنوان «مشروطه به روایت تصویر» با ۷۲ عکس و کارت‌پستال برگزار کرده است. این نمایشگاه شامل ۴۸ عکس از جنبش مشروطه در تبریز است. ۱۰ کارت پستال تصویرسازی‌شده با فضایی فانتزی و ملهم از نقاشی قاجاری از شکنجه‌های مربوط به دوران مشروطه که برای اولین بار به نمایش گذاشته می‌شود و ۱۴ تصویر نیز از کارت‌پستال‌های متفاوت دوران مشروطه ازجمله تصاویری از دسته‌های مجاهدان، متحصنان و آغاز به کار مجلس شورای ملی برگزیده شده است. به گزارش مهر، در بخشی از بیانیه نمایشگاه نوشته شده است: این نمایشگاه که با گردآوری ۴۸ تصویر تاریخی از رخدادها، به‌ویژه در شهر تبریز، شخصیت‌ها و فضاهای مشروطه و نیز مجموعه‌ای از کارت‌پستال‌های تصویرسازی‌شده (که برای اولین بار به نمایش درآمده‌اند)، تلاشی است برای بازخوانی یکی از مهم‌ترین فصل‌های تاریخ معاصر ایران از دریچه تصویر. کارت‌پستال‌های مربوط به شکنجه‌ها و خشونت‌های استبداد، تنها بازنمایی رنج نیستند؛ بلکه یادآور بهایی هستند که برای دستیابی به قانون، عدالت و آزادی پرداخت شد. این مجموعه، فرصتی برای گفت‌وگو میان گذشته و اکنون فراهم آورده و مخاطب را به تأمل در ارزش اسناد تصویری، نقش عکاسی در ثبت تاریخ و اهمیت میراث مشروطه در فرهنگ معاصر ایران دعوت می‌کند.

پویانمایی ایرانی؛ خودکفا و جهانی

کارشناسان معتقدند امروز به سطح کیفی بسیار بالایی در تولید انیمیشن رسیده‌ایم و نیازی به بخش خارجی نداریم

نسرین بختیاری
گروه فرهنگ و هنر

تولید انیمیشن در ایران در حالی به یکی از معدود حوزه‌های سینمایی با امکان حضور در بازارهای بین‌المللی تبدیل شده که اقتصاد این هنر/صنعت همچنان بیش از اندازه به گیشه داخلی وابسته است؛ بازاری که به‌تنهایی توان بازگرداندن سرمایه پروژه‌های چندساله و پرهزینه را ندارد. افزایش نرخ ارز، هزینه سخت‌افزار و نرم‌افزار و مهم‌تر از همه دستمزد نیروی انسانی متخصص، هزینه تولید را بالا برده و همزمان حفظ نیروهای حرفه‌ای را برای استودیوها دشوارتر کرده است. در چنین شرایطی، فعالان این حوزه معتقدند ادامه حیات اقتصادی انیمیشن، دیگر با اتکا به فروش داخلی امکان‌پذیر نیست و پروژه‌ها باید از ابتدا با نگاه به بازارهای خارجی، سرمایه‌گذاری بین‌المللی و امکان عرضه در کشورهای دیگر طراحی شوند؛ مسیری که با ساخت «پسر دلفینی» ظرفیت آن بیش از پیش مشخص شد. از سوی دیگر درآمدزایی از انیمیشن تنها به اکران محدود نمی‌شود و فروش محصولات جانبی، توسعه جهان شخصیت‌ها، پخش بین‌المللی و سفارش‌های خارجی می‌تواند منابع درآمدی تازه‌ای ایجاد کند. با این حال نبود سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر، ضعف بازاریابی و پخش و مشکلات اکران داخلی همچنان میان ظرفیت تولید و امکان درآمدزایی پایدار فاصله انداخته است؛ فاصله‌ای که بدون سیاست‌گذاری اقتصادی و صنعتی هدفمند می‌تواند آینده تولید انیمیشن در ایران را با چالش روبه‌رو کند. در گزارش پیش رو سراغ هادی محمدیان، کارگردان آثار انیمیشنی موفقی همچون «بچه زرنگ»، «شاهزاده روم» و اثر روی پرده «سفینه نجات» و همچنین محمدامین همدانی، تهیه‌کننده آثاری همچون «پسر دلفینی»، «فهرست مقدس» و «سفینه نجات» رفتیم. آنچه می‌خوانید ماحصل گفت‌وگوی ما درباره وضعیت و شرایط تولید انیمیشن در ایران است.

تأثیر شرایط اقتصادی بر تولید انیمیشن

هادی محمدیان با اشاره به شرایط اقتصادی موجود، درباره وضعیت تولید انیمیشن سینمایی در ایران می‌گوید: «با توجه به این‌که بخشی از کار ما با هایتک و تکنولوژی مرتبط است، افزایش هزینه‌های تکنولوژی (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری) تحت تأثیر جهش نرخ دلار، تأثیر زیادی بر تولید گذاشته است. ما حدود سه سال درگیر تولید و ساخت اثر انیمیشنی سفینه نجات بودیم و تعداد بسیاری از افراد حدود ۴۰۰ نفر در آن مشارکت داشتند و تولید آن هزینه‌های بسیار بالایی دارد. فکر می‌کنم از این پس تولید انیمیشن سینمایی دچار مشکل جدی خواهد شد.» او ادامه می‌دهد: «از آن طرف، چرخه سینمایی کشور نیز در زمینه تبلیغات، اختصاص سانس اکران و قیمت بلیت (به‌ویژه برای فیلم‌های خانوادگی) گاهی چرخه اقتصادی را مختل می‌کند. به همین دلیل سرمایه‌گذاران خصوصی کمتر حاضرند در فرآیندی سه تا چهارساله تولید انیمیشن سرمایه‌گذاری کنند و مدیران فرهنگی نیز صبر لازم برای تحمل این بازه زمانی را ندارند. ما از سال ۱۳۹۲ با اکران موفق شاهزاده روم دوره طلایی حدود ۱۳ ساله‌ای را تجربه کردیم اما از این پس با مشکل روبه‌رو خواهیم شد. با این حال به لطف خدا امیدواریم مسیر باز بماند.»

تولید انیمیشن نیازمند نیروی ماهر است

محمدیان درباره مهم‌ترین بخش تولید انیمیشن و چالش استودیوها نیز تأکید می‌کند: «تولید انیمیشن بیش از هر چیز به نیروی انسانی ماهر و پای‌کار نیاز دارد که باید سه تا چهار سال در کنار هم بمانند. این کار نیازمند سیستم مدیریتی قوی، یکپارچه و صبور است. بخش‌های فنی و هنری درهم‌تنیده‌اند و ایجاد تعادل میان معیارهای هنری-نمایشی و معیارهای فنی به‌روز، کاری پیچیده است که مدیریت دقیق در تهیه‌کنندگی و کارگردانی را می‌طلبد.»

چالش ایجاد تعادل میان تکنولوژی و هنر

او اضافه می‌کند: «تعادل برقرار کردن میان هنر و تکنولوژی که از یک طرف معیارهای سینمایی و نمایشی داشته باشد و از یک طرف هم معیارهای فنی و به‌روز کار سخت و پیچیده‌ای است و به مدیریت دقیق در بخش کارگردانی و تهیه‌کنندگی نیاز دارد. از طرف دیگر هوش مصنوعی نیز وارد این عرصه شده که هم تهدید و هم فرصت است. این فناوری می‌تواند ساختارها و نیروی انسانی را تغییر دهد اما در عین حال فرصتی برای کاهش هزینه‌ها و ادامه تولیدات فراهم می‌کند و می‌تواند بخشی از چالش‌های اقتصادی را جبران کند.»

خودکفایی در تولید انیمیشن ایرانی

به گفته محمدیان استودیوهای ایرانی امروز از نظر فنی به سطح قابل توجهی رسیده‌اند و وابستگی چندانی به خارج از کشور ندارند: «امروز به سطح کیفی بسیار بالایی رسیده‌ایم و تقریبا نیازی به بخش خارجی نداریم. تمام پروژه‌ها داخل ایران انجام می‌شود و حتی انیماتورهای ایرانی به‌صورت پیمانکاری در پروژه‌های بزرگ خارجی نیز کار می‌کنند.» او درباره تجربه تولید سفینه نجات می‌گوید: «در انیمیشن روی پرده سفینه نجات نیز این اتفاق افتاد و تمام بخش‌ها باکیفیت مطلوب در ایران انجام شد. تنها بخش کوچکی از انیمیت صحنه‌های شلوغ (به‌دلیل کمبود زمان) به استودیوهایی در هند واگذار شد که این بخش جنبه هنری یا فنی پیچیده‌ای نداشت. در داخل کشور بیش از ۱۵۰ انیماتور در تولید انیمیشن به ما کمک کردند و در آن برهه از زمان چون به کمک احتیاج داشتیم، حدود ۵۰ تا ۶۰ انیماتور هندی نیز در بخش‌های فرعی به کمک ما آمدند. در حال حاضر حتی رندرینگ نیز به‌طور کامل در ایران انجام می‌شود.»

نیروی کار ایرانی؛ در مرکز توجه سفارش‌دهنده خارجی

بعد از هادی محمدیان، سراغ یک تهیه‌کننده انیمیشن که با بسیاری از مسائل تولید انیمیشن و به‌خصوص قیمت‌های آن آشناست، رفتیم. محمدامین همدانی تهیه‌کننده انیمیشن‌هایی مانند پسر دلفینی ۲، فهرست مقدس، سفینه نجات و دیگر آثار انیمیشن است. او درباره تأثیر افزایش نرخ ارز بر هزینه تولید انیمیشن در ایران می‌گوید: تولیدات انیمیشن در سینمای ایران با تأخیر نسبت به نرخ ارز رشد می‌کنند. دلیلش این است که نیروی کار ایرانی، بسیار مورد توجه سفارش‌دهندگان خارجی است. اگر من، به‌عنوان سفارش‌دهنده یا کارفرما، نتوانم پروژه مناسب را با قیمت مناسب تأمین کنم، نیروهای من از خارج از کشور سفارش کار ارزی می‌گیرند و در نتیجه، قیمت نیروی کار هم خیلی سریع با آن تنظیم می‌شود.» او ادامه می‌دهد: «تا مقطعی می‌توان این موضوع را کنترل کرد اما از یک مرحله به بعد، نوسانات ارز تأثیر مستقیمی بر هزینه‌های تولید دارد.»

سرمایه‌گذاری داخلی و ضرورت نگاه بین‌المللی

این تهیه‌کننده درباره دشوارتر شدن سرمایه‌گذاری داخلی و میزان استقبال سرمایه‌گذاران خصوصی از حوزه انیمیشن می‌گوید: «برای تولید انیمیشن اگر فقط نگاه‌ها به فروش سینمایی باشد، توجیه اقتصادی ندارد؛ چون یک انیمیشن سینمایی در حال حاضر چیزی حدود حداقل ۱۰۰ میلیارد تومان بودجه لازم دارد.» او ادامه می‌دهد: «اگر قرار باشد این ۱۰۰ میلیارد تومان فقط از راه سینما تأمین و فیلم از سینما درآمد داشته باشد، باید حدود ۳۰۰ میلیارد تومان فروش داشته باشد تا خواب سرمایه و اصل و فرع آن را بتواند برگرداند و این امکان‌پذیر نیست یک فیلم در سینما ۳۰۰ میلیارد تومان بفروشد.» به گفته همدانی، در چنین شرایطی، پروژه‌های انیمیشن برای رسیدن به توجیه اقتصادی ناگزیر از داشتن ارتباط با بازارهای جهانی هستند: «هر پروژه انیمیشن باید نگاه و پیوند بین‌المللی داشته باشد تا توجیه اقتصادی پیدا کند. برای مثال، ما در پسر دلفینی ۲ نیمی از هزینه پروژه را از سرمایه‌گذاری خارجی تأمین کردیم. همین الان هم پروژه‌ای داریم که سفارش‌دهنده آن خارج از کشور است و بودجه پروژه پنج میلیون دلار است. تا الان نیمی از این بودجه تأمین شده و پروژه آغاز به کار کرده است.»

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید

گزارش جام جم از مسابقه بین‌المللی نقاشی «سورنا» با موضوع «ایران از نگاه کودکان ایرانی داخل و خارج از کشور»

کودکان، جنایت آمریکا را نقاشی کردند

آزاده صالحی
گروه فرهنگ و هنر

مراسم رونمایی از پوستر و نشست خبری مسابقه بین‌المللی نقاشی «سورنا» با موضوع «ایران از نگاه کودکان ایرانی داخل و خارج از کشور» روز گذشته با حضور مدیرکل اداره امور فرهنگی ـ اجتماعی ایرانیان درخارج از کشور، معاون توسعه همکاری‌های علمی و فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و مدیرعامل منطقه گردشگری اراضی عباس‌آباد برگزار شد.

به گزارش خبرنگار جام جم، در ابتدای این نشست، حجت‌الاسلام علی احدی، مدیرکل اداره امور فرهنگی-اجتماعی ایرانیان خارج از کشور سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، گفت: بعضی از هموطنان ما به‌دلایل تحصیل، اشتغال و... در خارج از کشور به‌سر می‌برند؛ با این حال، تلاش کرده‌ایم برنامه‌هایی را برای آنها تولید کنیم. به‌عنوان مثال در روزهای گذشته رویداد اولین بازی‌های الکترونیکی را برای ایرانیان خارج از کشور برگزار کردیم و تلاش داشتیم تا از این رهگذر بتوانیم سهم خود را در عرصه فرهنگ ادا کنیم.

همچنین محمدحسین حجازی، مدیرعامل منطقه فرهنگی و گردشگری عباس‌آباد نیز در این نشست، با اشاره به این‌که شخصیت سورنا و همین‌طور دیگر کودکان شهدای مدرسه میناب، تا ابد به‌عنوان یک داغ بر سینه ایران خواهد نشست، گفت: اگر بخواهیم به هنر ایران نگاه کنیم، باید آن را در آینده کودکان این سرزمین جست‌وجو کنیم؛ به‌خصوص در ماه‌های اخیر که در جنگی نابرابر قرار گرفتیم و در این جنگ ناعادلانه، کودکان اولین هدف دشمن بوده‌اند. آنچه برای مدرسه میناب در جنگ رمضان پیش آمد، حادثه‌ای ساده نبود و طبعا نباید به‌آسانی از کنار چنین فاجعه‌ای عبور کرد. در نهایت، برگزاری چنین جایزه‌ای برای کودکان و نوجوانان ایرانی می‌تواند علاوه بر این‌که زوایای پیدا و پنهان هنر کشورمان را در معرض دید قرار می‌دهد، یادآور جنایت دشمن علیه کودکان میناب نیز باشد.

علی جانباز، مدیرعامل «سوره امید» حوزه هنری هم گفت: فاجعه مدرسه میناب یکی از خبیث‌ترین جنایت‌های آمریکا علیه بشریت به‌شمار می‌رود. طبعا اگر نتوانیم در مقابل دشمن ایستادگی کنیم، چنین جنایت‌هایی به دفعات تکرار خواهد شد؛ ضمن این‌که بعد از وقوع این جنایت، ایرانیان خارج از کشور سهم زیادی در انعکاس این رویداد به کل جهان داشتند. با این حال معتقدم زمان آن فرا رسیده که از این سوگ گذر کنیم و از جای خود برخیزیم. تجربه ثابت کرده که هنر، خاصه نقاشی همیشه می‌تواند ابزار مناسبی برای گذر از رنج‌های بشر باشد. بنابراین برگزاری مسابقه نقاشی سورنا هم می‌تواند صرف‌نظر از آن‌که یاد شهدای دانش‌آموز میناب را برای همیشه در قلب ما زنده نگه دارد، کمک کند تا جنایت‌های دشمن در نقاشی‌های کودکان و نوجوانان منعکس شود. به باور من، برگزاری چنین رویدادهایی هم نوعی روایت‌سازی شفاف و صادقانه است تا جهان به جنایت‌های دشمن بیش از پیش پی ببرد و آنچه درباره مدرسه میناب از سر گذشت، در جهان مورد قضاوت و داوری قرار بگیرد. در ادامه این نشست، ربیعی، معاون پیام‌رسان «آی‌گپ» نیز در سخنان کوتاهی به این مسأله اشاره کرد که پیام‌رسان آی‌گپ با ۳۰ میلیون نصب و هفت میلیون کاربر فعال، توانسته ابزار مناسبی برای انتقال پیام این رویداد به ایرانیان داخل و خارج از کشور باشد. در ادامه حسین دیوسالار، معاون توسعه همکاری‌های علمی و فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی نیز با اشاره به این‌که تاریخ را صرفا رویدادها و وقایع نمی‌سازند؛ بلکه این روایت از رویداد است که گاهی مهم‌تر از خود رویداد است، تصریح کرد: روایت اگر مورد توجه قرار نگیرد، می‌تواند جای ظالم و مظلوم با پیروز و شکست خورده را عوض کند. حادثه شهادت دانش‌آموزان مدرسه میناب را می‌توان از معدود وقایعی در طول تاریخ قلمداد کرد که جنگ، مستقیما کودکان را مورد هدف قرار داده است. هر چند پیش از آن با وقایع مشابهی از این دست مانند آنچه در هیروشیما و ویتنام گذشت نیز مواجه بوده‌ایم. در واقع در آن دو جنگ هم مشاهده کردیم که زنان و کودکان به شکل غیرمستقیم، هدف دشمنان قرار گرفته و قربانی جنگ شدند. اما در میناب، دشمن یک مدرسه را هدف قرار داد. اگرچه ما جنگ‌طلب نبوده و نیستیم اما امروز با توجه به اتفاقاتی که پیش آمده، در مسیر دفاع از وطن و تمامیت ارضی‌مان تا آخرین نفس خواهیم جنگید. در این میان آنچه می‌تواند دشمن را به مراتب بیشتر از جنگ نظامی از پا درآورد، قدرت و جنگ نرم است. ایران کشوری است که از منظر میراث فرهنگی قدمتی کم‌نظیر در دنیا دارد و طبعا با تاکید بر دیپلماسی فرهنگی می‌تواند دوشادوش اقتدار نظامی، نقش زیادی در معرفی ظرفیت‌های خود داشته باشد. مسابقه بین‌المللی نقاشی سورنا بعد از انجام داوری و معرفی برگزیدگان، اوایل پاییز امسال در پل طبیعت برگزار خواهد شد. در این مسابقه، مبلغ ۳۰ میلیون تومان برای نفر اول، ۱۵ میلیون تومان برای نفر دوم و ۱۰ میلیون تومان برای نفر سوم درنظر گرفته شده است. علاوه بر این، برای برگزیدگان خارج از کشور هم ۱۵۰ دلار برای نفر اول، ۱۰۰ دلار برای نفر دوم و ۵۰ دلار برای نفر سوم تخصیص داده شده است.

در ادامه این نشست، حجت‌الاسلام علی احدی، مدیرکل اداره امور فرهنگی-اجتماعی ایرانیان خارج از کشور سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار جام جم در پاسخ به این سؤال که با توجه به این‌که در سال‌های اخیر، بیشترین تاکید سیاست‌گذاران بر دیپلماسی فرهنگی است تا دیپلماسی سیاسی و عمومی، از این منظر چطور می‌توان به تقویت و پررنگ کردن این حیطه پرداخت، گفت: از آنجا که مسئولیت من برگزاری برنامه‌های مختلف برای ایرانیان خارج از کشور است، در این مدت همواره در جست‌وجوی مسیرهایی بوده‌ایم تا باب گفت‌وگو و همدلی را با این گروه از ایرانیان باز کنند؛ به‌خصوص این‌که حیطه‌های هنری و ورزشی بیش از سایر عرصه‌ها در گردهمایی ایرانیان در کشورهای مختلف نقش داشته است. به بیان ساده‌تر، برگزاری برنامه‌های هنری و ورزشی به اتحاد و انسجام در بین ایرانیان خارج از کشور منجر شده است. نمونه آن برگزاری اولین دوره لیگ بازی‌های الکترونیک طی روزهای گذشته بود که تجربه موفقی به‌شمار می‌رود و قصد داریم برپایی برنامه‌هایی از این دست را تداوم بخشیم.

مدیرکل اداره امور فرهنگی-اجتماعی ایرانیان خارج از کشور سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی همچنین در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این‌که هویت ملی چطور می‌تواند در شرایط فعلی و در پی دو جنگی که در کشورمان به‌وقوع پیوسته، بیش از پیش در بین آحاد جامعه به بروز و ظهور برسد نیز گفت: هویت ملی، اجزا و مختصات خاص خود را دارد و هر کشوری برای تقویت ارکان، باید به زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های گسترده فرهنگی خود توجه کند. مقاومت، استقلال، آزادیخواهی، اقتدار، صبر، انسجام، همدلی، مهمان‌نوازی و... از گذشته تا امروز مهم‌ترین نمادهای کشور ما به‌شمار می‌رود و شکی نیست که اگر می‌خواهیم، به هویت ایران بار معنایی بیشتری بخشیم، باید در راستای حفظ این ویژگی‌ها بکوشیم.

احدی در پاسخ به این سؤال که معرفی ایران فرهنگی چقدر می‌تواند در زدودن سیاه‌نمایی از کشورمان موثر باشد نیز می‌گوید: در این ارتباط باید به شکل عمیق‌تر و ریشه‌ای‌تری نگاه شود. طبعا مجموعه‌ای از اتفاقات باید در کنار هم شکل بگیرد تا تصویر نادرستی که دشمنان از ما در خارج مرزها ساخته‌اند، به‌وضوح و درستی در معرض دید جهانیان قرار بگیرد؛ ضمن این‌که برگزاری رویدادهایی مانند مسابقه بین‌المللی سورنا هم می‌تواند در این زمینه تأثیرگذار باشد.

دکتر موسی نجفی | استادتمام علوم سیاسی

قبله‌نمای غربی و آسیب‌هایش در سیاست ورزی ایران

رهبر شهید انقلاب در دیدار دولت یازدهم و دوازدهم، تجربه این دولت را تجربه‌ای برای دولت‌های بعدی برشمردند و فرمودند که به غربی‌ها نمی‌شود اطمینان کرد. با تعمق در این فراز در ابعاد وسیع‌تر به سه نکته مهم پی می‌بریم که عبارتند از:

الف: آسیب‌شناسی «اعتماد به غرب»

ب: نظام مسائل مرحله تحول از اعتماد به بی‌اعتمادی نسبت به غرب

ج: تعمق و شرایط بسط مرحله بی‌اعتمادی به غرب

برای تفصیل مراحل مذکور به ۱۴ موضوع می‌توان اشاره کرد:

۱. اساس و ذات انقلاب اسلامی نشان می‌دهد که این حرکت یک انقلاب ضدغربی است. بنابراین، نشناختن چنین امر مهمی از سوی مدیران ارشد نظام این معنا را به ذهن متبادر می‌کند که برخی دولتمردان در سالیان اخیر در شناخت اصول اولیه انقلاب اسلامی ضعیف بوده‌اند!

۲. پذیرش نکته فوق به‌عنوان شاخص اولیه می‌تواند ما را به یک مطلب مهم‌تری رهنمون سازد و آن پرنشدن فاصله بین دولتمردان و انقلاب اسلامی است. برخی مدیران ارشد نظام در «تراز» انقلاب اسلامی نبوده و نیستند. این موضوع نشان می‌دهد که تا حدودی تاریخ صدر اسلام و تاریخ نهضت مشروطه ممکن است تکرار شود.

۳. پرسش مهمی که در اینجا درباره بی‌اعتمادی به غرب مطرح می‌شود این است که آیا این موضوع در سطح «استراتژی» است یا صرفا یک «تاکتیک» مقطعی برای نظام؟ به‌عبارت دیگر، اگر بنا باشد از ماجرای تلخ «اعتماد به غرب» در دولت یازدهم و دوازدهم درس سیاست بگیریم، تفاوت این مساله در سطح کلان، متوسط و جزئی‌تر چگونه و به چه‌نحو ارزیابی می‌شود؟

۴. در سال‌های اخیر، به‌محض کوچک‌ترین نقد به سیاست‌های فرهنگی و اقتصادی غرب‌گرایان، انگشت اتهام به‌سمت منتقدین گرفته می‌شد و با نوعی سفسطه‌گری متهم به طرفداری از کشور کره شمالی می‌شدند! این نگاه تبلیغی، بدبختی‌های کره شمالی را نه به‌خاطر کمونیستی‌بودن یا نگاه سلطنتی حزبی، بلکه به‌خاطر سیاست مقابله با آمریکا می‌داند؛ درحالی که انقلاب اسلامی با نظام‌های الحادی تعارض ذاتی دارد؛ حتی استکبارستیزی این دو جبهه متعارض از هم و در یک منطق و افق فکری نبوده و نیست.

۵. عبرت‌گرفتن از بی‌اعتمادی به غرب در سطح جناحی نباید تاریخ مصرف داشته باشد، چراکه تقلیل آن به جناح‌های سیاسی آن را از حالت شاخص و معیار در سطح کلان خارج می‌کند. البته جناح مقابل دولت هم نباید در این زمینه هرطور خواست رفتار کند و خطوط قرمز نظام را بشکند یا تفسیر به رأی کند!

۶. نکته‌ای که نباید از آن غفلت کرد، رسوخ نفوذ اجنبی از قرون گذشته در سطوح مختلف کشور است. این آسیب‌شناسی مربوط به دولت‌های قبل از انقلاب هم می‌شود. البته اثرات آشکار و پنهان آن در دولت‌های بعد از انقلاب هم دیده می‌شود. لذا، این مطلب فقط منحصر به دولت یازدهم و دوازدهم نیست و امکان این مساله وجود دارد که «خط نفوذ» پشتیبانی‌کننده «اعتماد به غرب» باشد و در اشکال و سطوح دیگری برنامه‌ریزی شده باشد و خود را دوباره تحمیل کند. بنابراین، هوشیاری ملی در این زمینه در سطوح مختلف از اوجب واجبات است.

۷. همان‌طور که می‌دانید، ایران به‌خاطر استقلال و هویت نیرومندی که از عصر صفویه به دست‌آورد، هیچ زمانی مستقیما مستعمره کشورهای بیگانه قرار نگرفت اما همین امتیاز مهم گاهی به غفلتی خطرناک مبدل می‌شود و آن نشناختن استعمار در ابعاد واقعی است. از طرفی هرچند که کشور ما از استعمارگران غربی به‌خصوص انگلستان در مقطعی و روسیه در مقطع دیگر ضربات مهلکی خورد و در دهه‌های اخیر آمریکا دشمن اصلی کشور ما بوده، ولی با این همه نتوانسته نفرتی را که بایسته و شایسته استعمار است، در افکار عمومی مردم ما به‌طور عمیق و ممتد ایجاد کند. متاسفانه دراین‌باره نوعی «آلزایمر تاریخی» ما را رنج می‌دهد، چراکه این موضوع را می‌توان در فراموش‌کردن نسل‌کشی میلیون‌ها تن از ایرانیان در قحطی بزرگ در قرن گذشته، انحراف نهضت مشروطه، کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به‌عینه دید. همین عدم نفرت و عدم بصیرت کافی باعث‌شده در اعتمادی مجدد به غرب، ماجراهایی مثل زیاده‌خواهی غربی‌ها در برجام برای کشور ما رقم بخورد و این هزینه تکرار تاریخ در زمانه ما باشد.

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید

جام جم
فرهنگ
CULTURE
۵
دوشنبه ۲۳ شهریور ۱۴۰۵ شماره ۷۴۱۶